

ROMANIA
CURTEA DE APPEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 3178
Sedința publică din data de 21.10.2016
Curtea constituită din:
PREȘEDINTE: IONUȚ MILITARU
GREFIER: ANDREEA IOANA BADEA

Pe rol se află soluționarea cererii în contencios administrativ formulată de reclamantul **PARASCHIV NICOLAE**, în contradictoriu cu pârâții **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII și COLEGIUL CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII și intervenienții UNGAR (UNGUREANU) ARNOLD, BOACĂ SORIN, IORDĂNESCU NATALIA, DELVIG SERGIU, ARANUȘI CIPRIAN ALBERT**, având ca obiect acțiune în constatare.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică de la 14.10.2016, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată ce face parte integrantă din prezenta sentință civilă, când Curtea, pentru a da posibilitatea părților de a depune la dosar concluzii scrise, a amânat pronunțarea la data de 21.10.2016, când a hotărât următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

1. Obiectul cererii de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Brașov la data de 28.02.2008, în dosarul cu nr. 222/64/2008, reclamantul Paraschiv Nicolae a chemat în judecată pe pârâții Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității și Colegiul Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, solicitând anularea deciziilor nr. 7078/20.12.2007 și nr. 3583/11.10.2007, emise de Colegiul CNSAS.

În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a învederat că deciziile atacate sunt lovite de nulitate absolută pentru următoarele considerente:

1. În conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 187/1999, fac obiectul verificărilor în legătura cu calitatea de agent sau colaborator al organelor securității numai persoanele care ocupa sau care candidează pentru a fi alese ori numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 2 din Legea nr. 187/1999. Or, din analiza textului de lege astfel cum a fost precizat de legiuitor, se desprinde faptul ca funcția pe care o deține nu se încadrează în nici una din categoriile prevăzute de textul de lege invocat în deciziile atacate.

2. Deciziile atacate au fost date cu încălcarea flagranta a textului imperativ prevăzut de art. 15 alin. 6 din Legea nr. 187/1999 privind asigurarea dreptului la apărare, astfel:

- În termen de 60 de zile de la data primirii cererii, Consiliul National pentru Studiarea Arhivelor Securității avea obligația citării, în vederea audierii, a persoanei care a solicitat precum și a persoanei cu privire la care s-au efectuat verificările, adică a reclamantului. Or în cazul de față Decizia nr.3583/11.10.2007 s-a dat nu numai fără a fi audiat dar și fără a fi citat ceea ce reprezintă o încălcare flagranta a legii care atrage după sine nulitatea absoluta a deciziei atacate.

- În conformitate cu prevederile art. 15 alin. 7 din Legea nr. 187/1999, verificările și finalizarea verificărilor nu pot dura mai mult de 90 de zile de la data primirii cererii, iar rezultatul acestora urmează a fi comunicat în scris atât solicitantului, cat și persoanei verificate. În acest sens instanța urmează a cenzura decizia atât asupra faptului ca nu i s-a comunicat data la care s-a depus cererea, iar verificările au durat peste termenul prevăzut imperativ de textul de lege precizat mai sus.

- Termenul de 90 de zile prevăzut de alin. 7 al art. 15 din Legea nr. 187/1999 care prevede ca "verificările nu pot dura mai mult de..." este un termen de decădere, ce atrage ca sancțiune nulitatea absoluta deciziei date prin încălcarea lui, iar nu un termen de recomandare lăsat la aprecierea CNSAS.

3. Deși prin Contestația formulata împotriva Deciziei nr. 3583/11.10.2007 a învederat CNSAS faptul ca a fost data prin încălcarea dreptului la apărare și Decizia nr.7078/20.12.2007 a

fost data tot cu încălcarea celui mai elementar drept pe care îl reclamase ca i-a fost încălcat, cel la apărare. Astfel, conform prevederilor art.16 alin 3 din Legea nr. 187/1999, "în vederea adoptării deciziei Colegiul Consiliului audiază persoana cu privire la care s-au cerut verificări și utilizează documentația depusa de aceasta sau de solicitant. Documentația inițială poate fi completată. Persoana față de care se efectuează verificări are dreptul sa consulte documentele care au stat la baza comunicării contestate. Lipsa persoanei legal citate nu împiedică adoptarea unei decizii". Din analiza textului de lege precizat mai sus rezulta următoarele:

- După depunerea Contestației împotriva Deciziei nr. 3.583/11.10.2002, nu a fost legal citat conform prevederilor alin. 3 al art. 16 din Legea nr. 187/1999. Astfel, în afara de faptul ca adresa nr. P6014/07.12.2007, în accepțiunea legii, nu poate tine loc de citație, aceasta ar fi trebuit sa-i fie comunicata într-un termen în care să se poată prezenta la sediul C.N.S.A.S. din București pentru data de 13.12.2007, ora 12,00. În schimb, se observă ca CNSAS expediază pretinsa citație în data de 11.12.2007, invitație care ajunge la Posta Brașov în data de 13.12.2007, iar reclamantul o primește în cutia poștala în data de 17.12.2007.

- Legiuitorul a instituit prin alin. 3 al art.16 din Legea nr.187/1999 ca lipsa persoanei legal citate să nu împiedice adoptarea unei decizii. Pe cale de interpretare, lipsa persoanei necitate legal conduce la imposibilitatea adoptării unei decizii, iar daca aceasta a fost luata, conduce la nulitatea absoluta.

- CNSAS avea obligația sa procedeze la audierea reclamantului atât înainte de a se face și finaliza verificările, dar și cu ocazia soluționării contestației formulate împotriva Deciziei nr. 3.583/11.10.2007.

Se poate observa ca legiuitorul nu a lăsat prin acest text de lege posibilități de interpretare, în sensul ca nu prevede ca persoana "poate fi audiata", ci ca persoana "va fi audiata", instituind astfel obligativitatea procedurala a audierii, ceea ce în cazul de față nu s-a întâmplat, reclamantul fiind astfel vătămat în drepturile conferite de legiuitor.

4. Decizia nr.7078/20.12.2007 prin care s-a respins contestația formulata împotriva Deciziei nr.3583/11.10.2007 trebuia comunicata conform prevederilor art. 16. Alin. 1 în termen de 15 zile de la emiterea ei. Or, în cazul de față CNSAS încalcă în continuare orice fel de termen și comunica decizia în cauza în data de 31.01.2008, cu toate ca fusese emisa în data de 20.12.2007, iar termenul de decădere al comunicării era scadent la 04.01.2008.

5. Nulitatea absoluta rezulta și din faptul ca, pe tot parcursul procedurii de verificare și soluționare a contestației, i s-a incalcat dreptul de a fi asistat prin avocat, fapt care contravine prevederilor art. 24 alin 2 din Constituție.

6. Probele pe care se întemeiază cele doua decizii atacate se bazează exclusiv pe datele existente în arhivele securității și ale serviciilor de informații al căror detentor este tot CNSAS, ceea ce a condus la imparțialitate și lipsa de corectitudine în aprecierea lor, iar reclamantul nu a avut acces la ele.

Pe fond, reclamantul a susținut că deciziile atacate sunt nelegale și neîntemeiate pentru următoarele considerente:

1. În perioada 1974 – 1990, și-a desfășurat activitatea ca ofițer de informații în cadrul Inspectoratului Județean Brașov, ca instituție publica legala a Statului Roman și care a funcționat în conformitate cu prevederile legale existente la acea data. În consecința, Inspectoratul Județean Brașov care reunea sub aceeași conducere atât serviciile de informații ale securității, cat și miliția, nu era o structura ilegala sau ascunsa. Or, verificarea reclamantului prin prisma apartenenței la serviciile de informații înainte de 1990 instituie premisele unei răspunderi morale și juridice colective fără existenta unei fapte infamante și fără vinovăție, fapt prin care se încalcă prevederile art. 1 alin. 3 din Constituție.

2. Deciziile atacate nu fac altceva decât sa constate ca, înainte de 1990, a fost angajat al unui Serviciu de informații, fapt care este de notorietate și pe care nu l-a ascuns și nici nu a vrut sa-l ascundă vreodată. Or, în acest caz, CNSAS, în loc sa verifice daca serviciile de informații de care a aparținut aveau ca obiectiv represiunea împotriva adversarilor regimului comunist sau daca serveau siguranței naționale, instituie prin deciziile atacate premisa neînlăturării formei de răspundere morala și juridica colectiva pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, fără a dovedi vreo forma de vinovăție și fără existenta unei fapte de încălcare a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, neputând demonta principiul prezumției de onestitate declarat de legiuitorul constituant și instituit prin art. 23 alin. 11 din Constituție.

3. Reclamantul nu a deținut funcții de conducere în partid, nu a avut putere de decizie și nu a luat hotărâri care să vizeze drepturile și libertățile cetățenilor, acestea fiind atribuite exclusive ale șefilor ierarhici, astfel ca nu poate fi culpabilizat pentru simplul fapt că a fost angajat al acestei instituții în cadrul serviciului de informații.

4. Există o gravă neconcordanță între motivarea în fapt a deciziilor și hotărârile pronunțate de CNSAS, astfel:

a. În mod cu totul nelegal s-a interpretat faptul că avizarea negativă a unei persoane ar fi adus atingere dreptului la liberă circulație a persoanei respective. Nelegalitatea constă și în faptul că avizarea în sine avea un caracter consultativ, reclamantul neavând atribuțiuni decizionale în materia aprobării sau respingerii vreunei cereri de plecare în străinătate. Mai mult decât atât, decizia nu a analizat raportul dintre simplul fapt al avizării și eventuala respingere a cererii, lăsând să se înțeleagă că avizarea este sinonimă aprobării sau respingerii, fapte care nu-i erau în competența și, deci, de care nu se poate face vinovat.

b. Verificarea persoanelor care plecau în interes de serviciu în străinătate și, cu precădere, în țările arabe unde se intensificau activitățile teroriste, nu erau de natură să restrângă în vreun fel drepturile la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor persoanelor astfel cum se încearcă a se interpreta prin decizia atacată. Decizia nu a putut surprinde și nici nu putea surprinde eventuale consecințe ale verificărilor efectuate. Faptul de a se face verificări nu pot fi culpabile, ci numai eventualele măsuri abuzive care s-ar fi luat în urma derulării lor. Oricum, în urma verificărilor nu au existat persoane care să fi suferit eventuale consecințe, rezulta că nu-i pot fi imputabile fapte care să susțină că ar fi restrâns în vreun fel drepturile și libertățile cetățenilor, mai ales în contextul în care nu avea putere de decizie asupra persoanelor selectate să se deplaseze în străinătate.

c. Din deciziile atacate nu rezulta în niciun fel că ar fi dispus măsuri de natură penală, de ancheta penală sau oricare altele cu caracter represiv. Mai mult decât atât, nu a existat nicio persoană care să fi fost afectată pe nedrept ca urmare a activității reclamantului de ofițer de informații. Avertizările, ca măsuri cu caracter preventiv luate în cazul unor persoane care încălcă legea, astfel după cum s-a inserat în deciziile atacate, nu aveau un caracter punitiv, ci amiabil și s-a datorat caracterului preventiv al activității acestei instituții instituit cu precădere după anul 1975.

5. Verificările informatice care se efectuau în virtutea atribuțiilor de serviciu nu erau de natură să afecteze sau să aducă în vreun fel atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, numai poate eventualele măsuri abuzive întreprinse în urma acestor verificări, ceea ce, în cazul de față, se exclude cu desăvârșire.

6. Cercetările și verificările au fost efectuate de aceleași persoane care s-au și pronunțat prin Decizia nr. 3.583/11.10.2007, astfel că persoanele care au efectuat ancheta și au procedat la acuzare sunt aceleași cu persoanele care au judecat cauza, având atribuțiuni de judecată, ceea ce contravine art. 21 alin 3 și art. 124 alin 2 din Constituție.

7. De asemenea, Contestația împotriva Deciziei nr. 3583/11.10.2007 a fost soluționată, de aceleași persoane care s-au pronunțat și pe fond, fiind puțin probabil că, prin soluționare, să-i admită contestația și să-i respingă propriile judecăți, ceea ce nu s-ar fi întâmplat în cadrul unui proces imparțial și echitabil.

Față de cele arătate și dovedite mai sus solicită, în urma probelor administrate și a dezbaterilor, să se constate nulitatea absolută a Deciziilor nr. 3583/11.10.2007 și 7078/20.12.2007 iar pe fond anularea acestora ca nelegale și neîntemeiate.

În drept, au fost invocate prevederile Legii nr. 187/1999, O.U.G. nr. 16/2006, art. 112-114 C.pr.civ. din 1865, Constituția României.

2. Poziția procesuală a pârâtului

Pârâtul nu a formulat întâmpinare, însă a susținut prin concluziile formulate respingerea acțiunii formulate de reclamant.

3. Cererile de intervenție accesorie formulate în cauză

3.1. La data de 09.03.2015, dl. Ungar (Ungureanu) Arnold a formulat cerere de intervenție accesorie în favoarea pârâtului (f. 17 vol. V), admisă în principiu de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin încheierea de ședință din 15.06.2012.

3.2. La data de 09.03.2015, dl. Boacă Sorin a formulat cerere de intervenție accesorie în favoarea pârâtului (f. 76 vol. VII), admisă în principiu de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin încheierea de ședință din 22.05.2015.

3.3. La data de 15.05.2015, au formulat cerere de intervenție accesorie în favoarea reclamantului d-na Iordănescu Natalia (f. 220 vol. VII) și dl. Delvig Sergiu (f. 224 vol. VII), ambele admise în principiu de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin încheierea de ședință din 22.05.2015.

3.4. La data de 09.10.2015, dl. Aranuși Ciprian Albert a formulat cerere de intervenție accesorie în favoarea reclamantului (f. 263 vol. VII), admisă în principiu de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin încheierea de ședință din 16.10.2015.

4. Aspecte procesuale

4.1. Prin sentința civilă nr. 2/21.04.2008 a fost declinată competența de soluționare a cauzei în favoarea Secției de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel Brașov.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamantul, iar prin decizia civilă nr. 6982/25.06.2009 a fost admis recursul, casată sentința recurată și trimisă cauza spre competență soluționare către Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal.

4.2. Cauza a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal sub același număr la data de 06.09.2010.

Prin sentința civilă nr. 3989 din 06.06.2011 pronunțată de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată, iar prin decizia nr. 4836/16.11.2012 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție a fost admis recursul reclamantului, a fost casată sentința recurată și s-a dispus trimiterea cauzei spre rejudecare, pentru neregularități procedurale.

4.3. Prin sentința civilă nr. 4167/20.12.2013, Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal a admis cererea formulată de reclamantul Paraschiv Nicolae în contradictoriu cu pârâții Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității și a anulat Decizia nr. 7078/20.12.2007 și Decizia nr. 3583/11.10.2007, ambele emise de Colegiul CNSAS.

Prin decizia civilă nr. 354/12.02.2016, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul declarat de pârâțul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței civile nr. 4167 din 20 decembrie 2013 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a admis cererea de intervenție formulată de Boacă Sorin în interesul recurentului-pârât Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și al intimatului-pârât Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, a casat sentința atacată și a trimis cauza spre rejudecare aceleiași instanțe. Motivul de casare a fost în sensul analizării de către Curtea de Apel a tuturor apărărilor și susținerilor părților, precum și toate înscrisurile noi depuse la dosar și a se proceda la examinarea și soluționarea cererilor de intervenție formulate de Iordănescu Natalia, Delvig Sergiu și Aranuși Ciprian Albert în interesul intimatului-reclamant Paraschiv Nicolae, rămânând câștigată cauzei admiterea în principiu a acestor cereri de intervenție, dispusă de către instanța de recurs.

Cauza a fost înregistrată din nou pe rolul Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal la data de 25.07.2016, sub nr. 222/64/2008**.

5. Starea de fapt

În fapt, prin Decizia nr. 3583/11.10.2007, Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, având în vedere Nota Direcției Investigații nr. S/DI/2181/10.10.2007, verificările întreprinse la Ministerul Internelor și Reformei Administrative - Inspectoratul Național pentru Evidența Persoanelor care au dus la identificarea domiciliului domnului Paraschiv Nicolae, Procesul-verbal al ședinței Colegiului C.N.S.A.S. din data de 11.10.2007, s-au reținut următoarele:

În calitate de Locotenent Major (în anul 1981), Căpitan (în anii 1986, 1988), respectiv Maior (în anul 1989) în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Brașov, Serviciul 1 în anii 1981, 1986, respectiv Serviciul Antiterorist din cadrul aceluiași inspectorat, în anul 1988, reclamantul Paraschiv Nicolae, fiul lui Ion și Elena, născut la data de 25.01.1952, în Târgoviște, județul Dâmbovița:

1. A procedat la avizarea negativă a unei persoane, deoarece „în anul 1982 a fost avizat negativ pentru R.F.G. în anul 1985, neexistând date certe că va refuza întoarcerea, a fost avizat pozitiv. Se pare că s-a folosit de această deplasare efectuată tot în R.F.G. pentru a studia eventualele posibilități de realizare, deoarece, după întoarcere, și-a manifestat dorința de a pleca cu soția și de a nu se mai înapoia. Tot în acest sens, încearcă să se folosească de o deplasare în Kuweit în interes de

serviciu. Se află în anturajul unor persoane cunoscute că au cerere de plecare definitivă din țară". Pe cale de consecință, a procedat și la avizarea negativă a soției persoanei urmărite.

2. *A recrutat o persoană, ca informator*, deoarece „în cadrul Oficiului Farmaceutic Brașov își desfășoară activitatea o serie de elemente care se află în preocupările organelor noastre /.../ și pe lângă care nu avem suficiente posibilități de informare. De asemenea, Oficiul Farmaceutic a selecționat o serie de persoane care urmează să plece în străinătate pentru acordarea de asistență medicală și a căror activitate trebuie cunoscută de organele noastre”, „în procesul atragerii la colaborare, a furnizat informații privind pe numita /.../ asistentă de farmacie lucrată în cadrul supravegherii informative și rămasă ilegal în străinătate, urmând a fi în continuare dirijată cu sarcini până la clarificarea cazului”.

3. *A demarat urmărirea informativă pentru o persoană care* „face parte dintr-un anturaj pe cale de constituire în jurul numitului /.../ lucrat prin mapă de verificare, că are manifestări dușmănoase grave la adresa conducerii superioare de partid și de stat și intenții de evaziune”. În scopul rezolvării următoarelor sarcini: „Natura relațiilor obiectivului cu /.../, dacă intenționează să se constituie sau să adere la grup, natura acestuia; stabilirea manifestărilor dușmănoase la adresa conducerii superioare de partid și de stat și instrumentarea cazului; prevenirea comiterii unor acțiuni cu caracter terorist-diversionist”, a derulat următoarele măsuri:

- încadrarea informativă a titularului „în scopul obținerii de date privind atitudinea, comportamentul, manifestările și relațiile” sale, sursele urmând a fi instruite să semnaleze „comportamentul obiectivului în timpul și după documentarea cazului precum și reacția în urma măsurilor preventive ce vor fi aplicate”;

- solicitarea efectuării de investigații la domiciliu „pentru a stabili persoanele cu care se vizitează, relațiile mai apropiate, dacă primește vizita unor cetățeni străini”;

- „interceptarea corespondenței interne în scopul surprinderii de date vizând motivația manifestărilor dușmănoase, intențiile ostile inclusiv de natură teroristă, relațiile de interes operativ din Brașov și din țară”;

- identificarea și verificarea „prin măsuri complexe de securitate” a legăturilor „de interes operativ ale obiectivului”;

- „cercetarea informativă a obiectivului în scopul documentării activității lui și a legăturilor sale”.

4. În contextul urmăririi informative a unei persoane „semnalată cu comentarii dușmănoase la adresa conducerii superioare de partid și de stat” („obiectiva se situează pe poziții dușmănoase, are manifestări deosebit de grave la adresa politicii partidului și statului nostru, face comentarii denigratoare la adresa nivelului de trai din țara noastră comparativ cu alte țări și și-a exprimat convingerea că de anumite greutăți pasagere întâmpinate în țara noastră vinovată ar fi conducerea superioară de partid și de stat apreciind că ar trebui schimbată”), în scopul stabilirii poziției politice prezente, conturării manifestărilor și acțiunilor sale ostile, identificării cercului de relații și natura acestora, a derulat următoarele „măsuri informativ - operative”:

- încadrarea informativă „cu surse având posibilități pe lângă obiectivă în scopul stabilirii de noi date privind activitatea, comentariile, preocupările și legăturile acesteia”;

- interceptarea corespondenței interne „în scopul stabilirii de date operative privind activitatea obiectivei, surprinderea de noi aspecte de interes operativ despre ea și legăturile apropiate”;

- interceptarea convorbirilor telefonice „în scopul obținerii de date similare precum și informații privind reacția și comportamentul obiectivei, inclusiv pe perioada cercetărilor informative ce se vor declanșa”;

- „identificarea legăturilor sale apropiate și efectuarea de verificări complexe după care, cercetarea lor informativă în legătură cu manifestările dușmănoase” ale persoanei urmărite;

- „control domiciliar la obiectiv pentru a stabili dacă deține materiale cu conținut dușmănos”.

5. *A întreprins măsura „avertizării” față de persoane urmărite pentru că* „au avut manifestări dușmănoase la adresa politicii partidului și statului nostru, au făcut comentarii ostile privind nivelul de trai din țara noastră comparativ cu cel din Occident, afirmații privind o pretinsă lipsuri de drepturi și libertăți cetățenești în țara noastră comparativ cu țările capitaliste, ascultau și comentau dușmănos știrile transmise de posturile de radio străine.”

În concluzie, s-a reținut că, prin măsurile întreprinse, reclamantul a adus atingere dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor (art. 28 din Constituția României din 1965, art. 19 din Pactul privind Drepturile Civile și Politice), dreptului la viață privată (art. 32 - inviolabilitatea

domiciliului, art. 33 - interceptarea corespondenței - Constituția României din 1965, art. 17 din Pactul privind Drepturile Civile și Politice), dreptului la liberă circulație (art. 12 din Pactul privind Drepturile Civile și Politice), dreptului la liberă asociere (art. 27 din Constituția României din 1965, art. 22 din Pactul privind Drepturile Civile și Politice).

Prin urmare, în temeiul art. 17 alin. 2 din Legea 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, modificată și completată de O.U.G. nr. 16/2006, art. 5 și art. 8 alin. 7 din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, astfel modificată și completată de O.U.G. nr. 16/2006, coroborate cu art. 5, art. 18 alin. 1, art. 24 și art. 40 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ca Poliție Politică adoptat prin Hotărârea Parlamentului nr. 17/2000; art. 8 alin. 1 lit. f din Regulamentul Intern al Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, pe baza materialului probator avut la dispoziție până la data de 11.10.2007 s-a constatat prin această decizie faptul că *reclamantul Paraschiv Nicolae a fost agent al poliției politice comuniste.*

Reclamantul a formulat contestație împotriva acestei decizii, respinsă ca neîntemeiată prin decizia nr. 7078/20.12.2007 a Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

S-au avut în vedere faptul că, în urma reexaminării documentației, stabilindu-se că nu au fost aduse elemente noi de natură să modifice decizia inițială, s-au reținut aceleași fapte în sarcina contestatorului.

6. Asupra fondului cererii

Deliberând asupra prezentei acțiuni, prin prisma susținerilor reclamantului, a deciziilor atacate, a probelor administrate, precum și a dispozițiilor legale relevante, Curtea reține că este neîntemeiată, urmând a fi respinsă ca atare, pentru următoarele considerente:

6.1. Întrucât pe parcursul soluționării prezentei cauze Legea nr. 189/1997 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste a fost declarată neconstituțională prin Decizia nr. 51/2008 a Curții Constituționale, adoptându-se ulterior O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, instanța face aplicarea reglementărilor tranzitorii cuprinse în art. 34 alin. 1 din ordonanță, potrivit căroră „Cauzele aflate pe rolul secțiilor civile ale curților de apel, în calitate de instanțe de control judecătoresc, ca urmare a exercitării căii de atac prevăzute la art. 16 alin. (1) din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, cu modificările și completările ulterioare, împotriva deciziilor Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se transmit Secției de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, ca instanță de control judecătoresc. Aceasta, la primul termen de judecată, va continua judecarea cauzelor cu luarea în considerare a probelor admise și a actelor procesuale efectuate de instanța civilă”.

Într-un atare context, prin Decizia nr. 1398 din 16 decembrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34 din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, Curtea Constituțională a statuat că „decizia de constatare a neconstituționalității face parte din ordinea juridică normativă, prin efectul acesteia legea declarată neconstituțională încetându-și aplicarea pentru viitor. Astfel, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, "Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept". Ca urmare a adoptării unei astfel de decizii, legiuitorul a pus în acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Legii fundamentale, adoptând Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității”.

Dispozițiile art. 34 din O.U.G. nr. 24/2008 fac parte din capitolul VI "Dispoziții finale și tranzitorii" al ordonanței și au fost adoptate pentru reglementarea situației cauzelor aflate pe rolul instanțelor civile la data intrării în vigoare a ordonanței. Astfel, Curtea Constituțională a constatat că, „potrivit principiului neretroactivității legilor, o lege devine obligatorie numai după publicarea ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, ea rămânând în vigoare până la apariția unei alte legi, care o abrogă în mod explicit sau implicit. A decide că prin dispozițiile sale legea nouă ar putea

desființa sau modifica situații juridice anterioare, constituite prin efectul actelor normative care nu mai sunt în vigoare, ar însemna să se încalce principiul constituțional al neretroactivității legii. Legea nouă este însă aplicabilă de îndată tuturor situațiilor ce se vor constitui, se vor modifica sau se vor stinge după intrarea ei în vigoare, precum și tuturor efectelor produse de situațiile juridice formate după abrogarea legii vechi”.

Astfel, cauzele în curs de judecată la data adoptării O.U.G. nr. 24/2008 se trimit instanțelor de contencios administrativ competente, care, la primul termen de judecată, verifică dacă părțile stăruie în continuarea judecării, iar în caz afirmativ continuă judecata aplicând prevederile noii reglementări, examinând cauza sub toate aspectele și apreciind care acte și lucrări efectuate rămân valabile.

Norma tranzitorie criticată este menită să asigure exercitarea rolului activ al judecătorului, care va aprecia asupra valabilității actelor și lucrărilor efectuate sub imperiul legii vechi. În virtutea principiului constituțional consacrat la art. 124 alin. (3), potrivit căruia "judecătorii sunt independenți și se supun numai legii", instanța este suverană în aprecierea utilității probelor propuse și administrate de părți, pe baza cărora soluționează cauza dedusă judecării. Prin urmare, Curtea Constituțională a concluzionat prin Decizia nr. 1398 din 16 decembrie 2008 că persoana interesată beneficiază de garanțiile unui proces echitabil și de posibilitatea valorificării tuturor mijloacelor pe care le implică exercițiul dreptului la apărare.

Prezenta cauză a fost înregistrată pe rolul instanțelor judecătorești la data de 28.02.2008, după publicarea în Monitorul Oficial nr. 95 din 6 februarie 2008 a deciziei Curții Constituționale nr. 51 din 31 ianuarie 2008.

Chiar dacă verificările s-ar fi aflat în curs de desfășurare la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității la data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 24/2008, acestea ar fi continuat potrivit procedurii prevăzute de această ordonanță (art. 33). Prin Decizia nr. 528 din 15 mai 2012, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 33 din O.U.G. nr. 24/2008, ca neîntemeiată, reținând că textul de lege criticat reprezintă o normă cu caracter tranzitoriu ce reglementează legea aplicabilă în cazul procedurilor aflate în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a legii noi, respectiv situația actelor și faptelor juridice deja efectuate la acest moment, nefiind încălcat principiul neretroactivității legii prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție.

Prin urmare, remediul constă în judecarea cauzelor de către instanța de contencios administrativ, având deplină jurisdicție în ceea ce privește constatarea calității unei persoane de agent al poliției politice comuniste (lucrător al Securității) – a se vedea, cu titlu de precedent judiciar, Decizia nr. 1450/2010 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr. 38017/3/2008.

6.2. În ceea ce privește pretensele neregularități procedurale, instanța reține că, urmare a declarării neconstituționalității Legii nr. 189/1997 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, în ansamblul său, s-a adoptat și remediul procesual, constând în accesul deplin la instanța de contencios administrativ, după procedura prevăzută de O.U.G. nr. 24/2008.

Astfel, prin decizia nr. 980 din 25 iunie 2009, Curtea Constituțională a statuat că, „în condițiile în care acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității este introdusă la o instanță de judecată, a cărei hotărâre poate fi atacată cu recurs, potrivit art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008, dispozițiile procedurale criticate nu sunt de natură a încălca dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, ci constituie o garanție a aplicării principiului prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție și de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, procedura de judecată respectă principiile fundamentale privind oralitatea, contradictorialitatea, publicitatea și dreptul la apărare, părțile având, deopotrivă, posibilitatea de a uza de garanțiile prevăzute de legea procesual civilă pentru a-și susține poziția asupra problemelor de fapt și de drept”.

Prin urmare, chiar dacă instanța nu a fost sesizată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, ci de reclamantul Paraschiv Nicolae, împotriva căruia s-au emis deciziile nr. 7078/20.12.2007 și nr. 3583/11.10.2007, obiectul judecării este reprezentat de constatarea sau nu a calității acestuia de agent al poliției politice comuniste (lucrător al Securității), după procedura prevăzută de O.U.G. nr. 24/2008, ambele părți beneficiind de toate garanțiile procesului echitabil în fața instanței de judecată.

Este motivul pentru care nu se poate considera că reclamantul a fost vătămat de pretensele neregularități în procedura administrativă anterioară sesizării instanței de judecată.

Reclamantul a avut posibilitatea de a formula în termen contestația împotriva deciziei nr. 3583/11.10.2007 în cadrul căreia a invocat necitarea și nerespectarea termenului de 90 de zile prevăzut de art. 15 alin. 7 din Legea nr. 187/1999, fiind reiterate și în fața instanței.

Legat de aceste susțineri, Curtea reține că nerespectarea termenului de efectuare și finalizare a verificărilor prevăzute de art. 15 alin. 7 din Legea nr. 187/1999 nu poate fi considerat drept motiv de nelegalitate a deciziei inițiale, având natura unui termen de recomandare, încălcarea acestuia conducând eventual la aplicarea unei răspunderi disciplinare funcționarilor publici responsabili.

Totodată, sunt nefondate și susținerile privind încălcarea dreptului la apărare concretizate în omisiunea CNSAS de proceda la citarea reclamantului și de a-i permite să își susțină apărarea, precum și de a avea acces la documentele care au stat la baza verificării, având în vedere că, la f. 19-20 vol. II, există dovada citării acestuia pentru data de 13.12.2007, ora 12.00 la sediul pârâtului în vederea susținerii contestației administrative. Deși data poștei este 13.12.2007, legea în vigoare la momentul desfășurării procedurii administrative nu prevedea un termen pentru înmânarea citației, iar în speță, reclamantul a avut posibilitatea de a expedia prin mijloace electronice susținerile sale sau eventual solicita o amânare a dezbaterilor pentru o imposibilitate de prezentare.

Susținerea reclamantului privind necesitatea audierii sale este de asemenea nefondată, urmând a fi înlăturată, deoarece art. 15 alin. 6 teza finală din Legea nr. 187/1999 prevedea în mod expres că „declanșarea și finalizarea verificărilor solicitate se pot face și în lipsa persoanelor legal citate”.

Nerespectarea termenului de 15 zile pentru comunicarea deciziei prin care i-a fost respinsă contestația nu poate constitui un motiv de nelegalitate a acesteia, fiind vorba despre o procedură extrinsecă, ulterioară, ce determină exclusiv momentul începerii curgerii termenului pentru contestarea deciziei în fața instanței de judecată, care a fost respectat, fiind asigurat accesul reclamantului la instanța de contencios administrativ, după procedura prevăzută de O.U.G. nr. 24/2008, fără a se putea reține încălcarea dreptului la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 465 din 20 septembrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1) fraza a doua, art. 13 alin. (1) lit. b) și ale art. 23 alin. (1) din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică).

De asemenea, Curtea apreciază ca neîntemeiată și susținerea privind lipsirea reclamantului de dreptul de a fi asistat de un apărător pe parcursul verificărilor și a soluționării contestației, având în vedere că de acest drept a avut posibilitatea de a beneficia în fața unei instanțe independente și imparțiale, remediu expres prevăzut prin normele tranzitorii de aplicare a O.U.G. nr. 24/2008.

Noul act normativ prevede posibilitatea exercitării unei căi de atac, spre deosebire de actul normativ anterior, declarat neconstituțional, care prevedea că hotărârea este definitivă și irevocabilă.

Este nefondată și susținerea reclamantului privind o pretinsă incompatibilitate a membrilor care au pronunțat decizia nr. 3583/11.10.2007, precum și decizia de soluționare a contestației având în vedere că nu era prevăzută în Legea nr. 187/1999 obligativitatea soluționării contestației de către alte persoane, în plus reținându-se că reclamantul a avut posibilitatea de a-i fi analizată prezenta contestație de către o instanță independentă și imparțială.

Decizia nr. 107/03.09.2013 (f. 84-85 vol. VII), a cărei nelegalitate a fost invocată pe calea apărărilor de fond, nu reprezintă un act administrativ cu caracter normativ, ci un act intern al CNSAS prin care sunt redată, cu valoarea unei metodologii de lucru, etapele procedurale ce trebuie parcurse pentru soluționarea sesizărilor, pe baza dispozițiilor legale în vigoare la momentul emiterii acesteia, cercetările ce vor fi efectuate, modul de gestionare a dosarelor în circuitul administrativ, astfel că toate criticile reclamantului privitoare la acest act nu afectează valabilitatea deciziilor nr. 7078/20.12.2007 și nr. 3583/11.10.2007, emise de Colegiul CNSAS, față de considerentele instanței privitoare la interpretarea și aplicarea legii în prezenta cauză.

Împrejurarea că documentele care au stat la baza adoptării deciziilor atacate se aflau în deținerea pârâtului CNSAS nu poate conduce la reținerea unei lipse de corectitudine din partea acestuia în soluționarea contestației reclamantului, având în vedere că aceste documente nu au fost contestate ca fiind modificate de către pârât, Consiliul aflându-se exclusiv în detenția acestora, fiind întocmite de către alte autorități la o dată anterioară intrării în vigoare a legii nr. 187/1999. De altfel, fiind administrate aceste probe în condiții de contradictorialitate și nemijlocire în fața instanței de judecată, reclamantul nu a contestat veridicitatea înscrisurilor care au stat la baza emiterii deciziei

nr. 3583/11.10.2007, astfel încât susținerea privind necesitatea cunoașterii acestora în fața CNSAS nu poate fi primită, toate apărările acestuia urmând a fi avute în vedere de instanța de judecată, în procedura prevăzută de O.U.G. nr. 24/2008.

6.3. Potrivit dispozițiilor art. 315 alin. 1 C.pr.civ. din 1865, „în caz de casare, hotărârile instanței de recurs asupra problemelor de drept dezlegate, precum și asupra necesității administrării unor probe sunt obligatorii pentru judecătoria fondului”.

Prin urmare, există autoritate de lucru judecat în privința problemelor de drept dezlegate de Înalta Curte de Casație și Justiție prin decizia civilă nr. 354/12.02.2016, prin care s-au reținut următoarele:

Din analiza prevederilor art. 17 din Legea nr. 187/1999, astfel cum a fost modificată și completată de O.U.G. nr. 16/2006, rezultă că legiuitorul a reglementat mai multe ipoteze distincte în cuprinsul acestuia, respectiv verificarea persoanelor în temeiul art. 2 și publicarea rezultatului verificării (potrivit art. 17 alin. 1), demararea verificării și publicarea rezultatului verificării în cazul tuturor ofițerilor Securității care au comis acte de poliție politică (potrivit art. 17 alin. 2), obligativitatea sesizării organelor de justiție „cu privire la încălcarea prevederilor legale”, dacă aceste persoane comiteau acte deosebit de grave (potrivit teza a doua a art. 17 alin. 2), obligația publicării informațiilor și documentelor „care atestă implicarea organelor de securitate și a altor structuri politice și represive ale regimului totalitar comunist în săvârșirea unor infracțiuni grave contra vieții, integrității fizice sau psihice și libertății persoanelor, precum și a unor acte de trădare a intereselor naționale” (potrivit alineatului al treilea al art. 17).

În acest context, verificarea unei persoane sub aspectul calității de agent al poliției politice comuniste nu are loc exclusiv în situația în care persoana ocupă una din demnitățile sau funcțiile menționate în art. 2 din lege, acesta fiind cazul reclamantului, care era secretarul municipiului Brașov, neocupând o funcție care să se încadreze între cele menționate.

După apariția O.U.G. nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 293/2008, instanțele au reținut că, potrivit art. 17 alin. 2 din Legea nr. 187/1999, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității era chemat să demareze procedura de verificare a foștilor ofițeri de Securitate care desfășuraseră, potrivit documentelor din arhive, activități de poliție politică, indiferent de calitatea deținută de aceștia în prezent.

Instanța de control judiciar a avut în vedere, cu titlu de exemplu, Decizia nr. 2699/11.05.2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal, în considerentele căreia se menționează că „instanța de fond a motivat menținerea deciziei contestate pe dispozițiile art. 17 alin. 2 din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, text de lege avut în vedere la emiterea deciziei de către CNSAS și în baza căruia contestatorul a făcut obiectul verificării, prevederea legală referindu-se la publicarea numelor tuturor agenților poliției politice comuniste, a funcțiilor acestora, precum și a faptelor acestora, calificate ca fiind activități de poliție politică, *indiferent că aceștia ocupau sau nu vreuna din funcțiile enumerate de art. 2 din Legea nr. 187/1999*”, respectiv Decizia nr. 7489/28.11.2013 și Decizia nr. 1450/12.03.2010 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal, decizii prin care s-au menținut sentințele pronunțate de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în același sens.

— Așa fiind, în rejudecarea cauzei, instanța este ținută a intra în analiza pe fond a activităților invocate de CNSAS că ar reprezenta activități de poliție politică, îndrumare oferită în ultima decizie de casare. —

6.4. Art. 5 alin. (1) și (2) din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică prevedea următoarele:

„(1) Prin *poliție politică* se înțelege toate acele activități ale securității statului sau ale altor structuri și instituții cu caracter represiv, care au vizat instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(2) Este *agent al poliției politice comuniste* orice persoană care, având calitatea de lucrător operativ al organelor de securitate sau de miliție, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități de poliție politică în sensul prezentei legi”.

Noțiunea de „agent al poliției politice comuniste” este sinonimă cu cea de „lucrător al Securității”, definită de art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 drept „orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate,

inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului”.

Prin decizia nr. 218 din 13 martie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (1) și (2) și art. 17 alin. (1) și (2) din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică, Curtea Constituțională a constatat că Legea nr. 187/1999 produce efecte numai pentru viitor. Astfel, ea urmărește să permită accesul opiniei publice la informațiile referitoare la colaborarea cu fosta securitate a persoanelor enumerate de către art. 2, instituind o procedură prin care se poate stabili dacă acestea au desfășurat activități ce au contribuit la instaurarea și menținerea puterii totalitare comuniste, precum și la suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Legea nr. 187/1999 nu instituie deci vreo formă de răspundere juridică pentru participarea în trecut la activități care nu erau "incriminate" la acea dată. Prin urmare, nu se poate reține că legea ar avea un efect retroactiv, ea nefăcând decât să stabilească tipurile de activități și categoriile de persoane referitoare la care opinia publică are dreptul de a obține informații prin intermediul procedurii reglementate de lege.

În același sens s-a mai pronunțat Curtea Constituțională și prin Decizia nr. 443 din 15 septembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 876 din 29 septembrie 2005, apreciind că "legea criticată nu cuprinde în sine nicio dispoziție cu caracter retroactiv, astfel că nu poate reține că acest act normativ încalcă principiul neretroactivității legii civile. Tot astfel, calificarea în prezent a unor fapte petrecute în trecut și reglementarea unor efecte juridice legate de aceste fapte nu constituie o încălcare a principiului neretroactivității legii civile, de vreme ce efectele lor se produc numai pentru viitor, din momentul intrării în vigoare a actului normativ".

Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra constituționalității unora dintre prevederile legale atacate, prin raportare la critici similare. Astfel, în ceea ce privește dispozițiile art. 2 lit. a), art. 10 și art. 11 din ordonanța de urgență, prin Decizia nr. 530 din 9 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 24 iunie 2009, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile legale atacate sunt constituționale. Curtea a reținut că prevederile art. 2 lit. a) din ordonanță definesc noțiunea de "lucrător al Securității" și explicitează în concret semnificația termenului.

6.5. În ceea ce privește susținerea reclamantului și a intervenienților accesorii în interesul acestuia privind utilizarea înscrisurilor din dosarele acestora din urmă fără acordul acestora, instanța reține incidența în cauză a Deciziei Curții Constituționale nr. 465 din 20 septembrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1) fraza a doua, art. 13 alin. (1) lit. b) și ale art. 23 alin. (1) din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică, prin care s-a reținut că „dosarele întocmite de organele securității ca poliție politică, care conțin informații cu privire și la alte persoane decât subiectul respectivului dosar, aparțin fondului arhivistic național și reprezintă o importantă sursă pentru documentare în scopul restabilirii adevărului istoric începând cu anul 1945, astfel că restituirea acestora către persoanele vizate, precum și distrugerea lor ar veni în conflict atât cu interesul privat al altor persoane de a-și studia propriul dosar, cât și cu interesul general al societății de a reconstitui și a cunoaște, în consecință, realitatea istorică”.

Intrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru a constata că o persoană a avut calitatea de „agent al poliției politice comuniste” este constatată de instanța judecătorească - Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, în baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, astfel cum s-a statuat în Decizia Curții Constituționale nr. 530 din 9 aprilie 2009.

De asemenea, în Decizia Curții Constituționale nr. 203 din 29 noiembrie 1999 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 lit. f) din Legea privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică, s-a reținut că „posibilitatea de a cere informații cu privire la eventuala calitate de agent sau de colaborator al organelor securității a lucrătorilor operativi din serviciile secrete presupune, înainte de toate, cunoașterea identității acestora. Nu furnizarea de informații privind calitatea de agent sau de colaborator al organelor fostei securități, ci divulgarea identității cadrelor actualelor servicii de informații trebuie considerată ca fiind de natură să pună în primejdie siguranța națională. În aceste condiții, este atributul conducerilor serviciilor de informații să își îndeplinească, sub controlul autorităților prevăzute de lege, obligația legală de a

cerceta activitatea din trecut a cadrelor pe care le mențin sau pe care le încadrează în funcții operative”

6.6. În privința criticilor pe fondul cauzei, Curtea constată că sunt neîntemeiate și vor fi înlăturate ca atare pentru următoarele considerente:

Dispozițiile art. 5 din Legea nr. 187/1999, în vigoare la data pronunțării actelor atacate, nu prevedea ca și condiție pentru reținerea calității de agent al poliției politice comuniste împrejurarea ca instituția angajatoare să fie sau nu înființată în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare la data respectivă, nefiind instituită prezumția unei răspunderi de răspundere morală și colectivă, ci exclusiv constatarea existenței unei categorii de persoane care având calitatea de lucrător operativ al organelor de securitate sau de miliție, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități de poliție politică, respectiv *toate acele activități ale securității statului sau ale altor structuri și instituții cu caracter represiv, care au vizat instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.*

Pârâtul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a dovedit prin probele administrate că activitățile desfășurate de reclamantul Paraschiv Nicolae serveau scopului notoriu al Securității, de a monitoriza cu atenție orice comentariu negativ la adresa conducerii de partid și de stat, cunoscut fiind faptul că regimul urmărea promovarea ideii că statul comunist se pretindea o formă superioară de organizare politică și socială, în care toate persoanele aveau un nivel de viață ridicat, iar meritul pentru această stare de fapt se datora în exclusivitate partidului, orice contestare a deciziilor politice reprezentând o atitudine potrivnică regimului totalitar comunist.

Este nerelevant argumentul reclamantului că nu a deținut funcții de conducere în partid, că nu ar fi avut putere de decizie și nu ar fi luat hotărâri care să vizeze drepturile și libertățile cetățenilor, având în vedere că pentru aceste categorii de persoane a fost reglementată ipoteza prevăzută de art. 5 alin. 4 din legea nr. 187/1999, respectiv faptul că „sunt asimilați colaboratorilor prevăzuți la alin. (3) persoanele care, având competențe decizionale, juridice ori politice, au luat decizii, la nivel central sau local, cu privire la activități de poliție politică ale securității statului ori cu privire la activitatea altor structuri de presiune ale regimului totalitar comunist”. Această condiție, privind deținerea unei funcții în partid, privește o altă categorie de persoane, acelea care au sprijinit, prin deciziile luate, activitățile de poliție politică ale securității statului precum cele desfășurate de reclamant.

De asemenea, Curtea reține ca irelevante susținerile reclamantului, că a avut doar o funcție execuție, cât timp, pe de o parte, legea nu făcea nicio distincție între persoanele care au inițiat și supus spre aprobare anumite măsuri, cele care le-au aprobat, respectiv care le-au executat, singurul element determinant fiind acela că activitatea de poliție politică trebuia doar să „vizeze” încălcarea unor drepturi. Prin urmare, toate activitățile care au concurat la aceasta sau au urmărit să o facă, indiferent dacă s-au consumat sau nu, se subsumează activității de „poliție politică”.

Pe de altă parte, trebuie observat că unele dintre activitățile imputate de CNSAS reclamantului se referă la dispunerea de către acesta din urmă a unor măsuri de *luare în supraveghere informativă*.

Nu poate fi reținută susținerea privind existența unei neconcordanțe între motivarea în fapt și deciziile CNSAS, având în vedere atât conținutul acestora, cât și referirea la documentele care au stat la baza emiterii fiecăreia.

6.6.1. În concret, se constată că reclamantul *a procedat la avizarea negativă a unei persoane care dorea să călătorească în străinătate*, pe motiv că: „în anul 1982 a fost avizat negativ pentru R.F.G. În anul 1985, neexistând date certe că va refuza întoarcerea, a fost avizat pozitiv. Se pare că s-a folosit de această deplasare efectuată tot în R.F.G. pentru a studia eventualele posibilități de realizare deoarece, după întoarcere, și-a manifestat dorința de a pleca cu soția și de a nu se mai înapoia. Tot în acest sens încearcă să se folosească de o deplasare în Kuweit în interes de serviciu. Se află în anturajul unor persoane cunoscute că au cerere de plecare definitivă din țară”. Pe cale de consecință, a procedat și la avizarea negativă a soției persoanei urmărite.

Dreptul la libera circulație era consacrat în art. 12 alin. 1 și 2 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, text potrivit căruia „1. Orice persoană care se află în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul de a circula acolo liber și de a-și alege liber reședința”.

În speță, nu se poate reține că exercitarea liberă a acestui drept ar fi fost de natură a servi unor activități de terorism, din înscrisurile de la dosarul cauzei rezultând că avizarea negativă s-a datorat exclusiv intenției presupuse de a pleca definitiv din țară, atitudine considerată a fi potrivnică regimului comunist.

6.6.2. De asemenea, Curtea constată că reclamantul a recrutat o persoană, ca informator, deoarece „în cadrul Oficiului Farmaceutic Brașov își desfășoară activitatea o serie de elemente care se află în preocupările organelor noastre /.../ și pe lângă care nu avem suficiente posibilități de informare. De asemenea, Oficiul Farmaceutic a selecționat o serie de persoane care urmează să plece în străinătate pentru acordarea de asistență medicală și a căror activitate trebuie cunoscută de organele noastre”: „În procesul atragerii la colaborare, a furnizat informații privind pe numita /.../ asistență de farmacie lucrată în cadrul supravegherii informative și rămasă ilegal în străinătate, urmând a fi în continuare dirijată cu sarcini până la clarificarea cazului”.

Rezultă că simpla rămânere în străinătate a unei persoane a fost apreciată drept „ilegală”, respectiv o „evaziune”, atitudine considerată a fi potrivnică regimului comunist. Prin urmare, dirijarea unui informator pentru a obține informații privind modalitatea în care Oficiul Farmaceutic a selecționat o serie de persoane care urmau să plece în străinătate constituie o măsură de natură a aduce atingere dreptului la libera circulație, consacrat în art. 12 alin. 1 și 2 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974.

Nici în acest caz nu rezultă că investigația ar fi avut ca scop real combaterea fenomenului terorismului (acesta fiind un simplu pretext al desfășurării unor activități de poliție politică sub titulatura structurii de stat în care era încadrat reclamantul), ci menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

6.6.3. Reclamantul a demarat urmărirea informativă pentru o persoană care „face parte dintr-un anturaj pe cale de constituire în jurul numitului /.../ lucrat prin mapă de verificare, că are manifestări dușmănoase grave la adresa conducerii superioare de partid și de stat și intenții de evaziune.”

În scopul rezolvării următoarelor sarcini: „Natura relațiilor obiectivului cu /.../, dacă intenționează să se constituie sau să adere la grup, natura acestuia; stabilirea manifestărilor dușmănoase la adresa conducerii superioare de partid și de stat și instrumentarea cazului; prevenirea comiterii unor acțiuni cu caracter terorist-diversionist”, a derulat măsuri precum încadrarea informativă a titularului („în scopul obținerii de date privind atitudinea, comportamentul, manifestările și relațiile” sale), solicitarea efectuării de investigații la domiciliu („pentru a stabili persoanele cu care se vizitează, relațiile mai apropiate, dacă primește vizita unor cetățeni străini”), „interceptarea corespondenței interne, identificarea și verificarea „prin măsuri complexe de securitate” a legăturilor „de interes operativ ale obiectivului”.

Aceste măsuri au avut ca scop culegerea de date vizând motivația „manifestărilor dușmănoase” sau „intențiile ostile”, referirea inclusiv la cele de „natură teroristă” fiind doar un pretext pentru a desfășura activități de poliție politică sub titulatura structurii de stat în care era încadrat reclamantul.

Chiar dacă s-ar considera că reclamantul, în calitate de ofițer de securitate, ar fi urmărit combaterea terorismului prin activitățile desfășurate, nu se poate accepta distorsionarea noțiunii de „antiterorism”, în sensul extinderii sale asupra unor aspecte de natură politică. Prin urmare, este nerelevant dacă aceste activități intrau sau nu în atribuțiile de serviciu ale reclamantului, la acel moment, respectiv este nerelevant dacă reclamantul doar a respectat funcția încredințată în cadrul unei structuri / instituții cu caracter represiv sau chiar a abuzat de o astfel de funcție, depășindu-și atribuțiile, esențial fiind numai faptul că măsurile respective au vizat instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

6.6.4. În contextul urmării informative a unei persoane, „semnalată cu comentarii dușmănoase la adresa conducerii superioare de partid și de stat” („obiectiva se situează pe poziții dușmănoase, are manifestări deosebit de grave la adresa politicii partidului și statului nostru, face comentarii denigratoare la adresa nivelului de trai din țara noastră comparativ cu alte țări și și-a exprimat convingerea că de anumite greutăți pasagere întâmpinate în țara noastră vinovată ar fi conducerea superioară de partid și de stat, apreciind că ar trebui schimbată”), în scopul stabilirii poziției politice prezente, conturării manifestărilor și acțiunilor sale ostile, identificării cercului de relații și natura acestora, se reține că reclamantul a derulat următoarele „măsuri informativ -

operative": încadrarea informativă „cu surse având posibilități pe lângă obiectivă în scopul stabilirii de noi date privind activitatea, comentariile, preocupările și legăturile acesteia”; interceptarea corespondenței interne „în scopul stabilirii de date operative privind activitatea obiectivei, surprinderea de noi aspecte de interes operativ despre ea și legăturile apropiate”; interceptarea convorbirilor telefonice „în scopul obținerii de date similare precum și informații privind reacția și comportamentul obiectivei, inclusiv pe perioada cercetărilor informative ce se vor declanșa”; „identificarea legăturilor sale apropiate și efectuarea de verificări complexe după care, cercetarea lor informativă în legătură cu manifestările dușmănoase” ale persoanei urmărite; „control domiciliar la obiectiv pentru a stabili dacă deține materiale cu conținut dușmănos”, toate acestea având natura unor măsuri represive care au condus în mod direct la afectarea gravă a drepturilor și libertăților fundamentale privind dreptul la viață privată, la libera exprimare a opiniilor, dreptul la inviolabilitatea domiciliului și a corespondenței, având drept unic scop menținerea sistemului politic comunist.

Aceste măsuri au fost concretizate, astfel cum rezultă din anexa la nota de investigații, respectiv note și propuneri, declarații, raport cu propunere de luare în lucru prin mapă de verificare (filele 49-52 vol. 1), acte care menționează persoanele care au făcut obiectul acestor măsuri și cărora le-a fost adusă astfel atingere unor drepturi sau libertăți fundamentale.

În acest context, faptul că reclamantul nu a dispus măsuri cu caracter penal sau de anchetă penală nu poate conduce la nelegalitatea actelor atacate, față de dispozițiile exprese ale art. 5 alin. 1 și 2, nefiind necesară pentru reținerea calității de agent al poliției politice comuniste și luarea unor astfel de măsuri și exclusiv acele activități ale securității statului sau ale altor structuri și instituții cu caracter represiv, care au vizat instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind notoriu faptul că urmare a acestor măsuri luate de către agenții fostei securități puteau fi luate măsuri sancționatorii cu caracter penal sau cel puțin administrativ în privința persoanelor care au făcut obiectul unor astfel de măsuri.

Astfel, reclamantul a înțreprins măsura „avertizării” (f. 51 vol. 1) față de persoanele urmărite

[REDACTED] pentru că „au avut manifestări dușmănoase la adresa politicii partidului și statului nostru, au făcut comentarii ostile privind nivelul de trai din țara noastră comparativ cu cel din Occident, afirmații privind o pretinsă lipsuri de drepturi și libertăți cetățenești în țara noastră comparativ cu țările capitaliste, ascultau și comentau dușmănos știrile transmise de posturile de radio străine”.

Aceste împrejurări rezultă din Raportul privind modul cum a decurs avertizarea în cazul „Voiajorul” (f. 51 vol. 1), prin care se detaliază circumstanțele acestor măsuri cu caracter exclusiv represiv la adresa libertăților fundamentale de opinie și de mișcare, care vizau menținerea regimului politic instaurat la data respectivă, prin refuzul dreptului de a părăsi România, precum și de exprimare liberă a eventualelor nemulțumiri în raport de politicile sociale și economice adoptate de către autoritățile aparținând acestui regim politic.

Reclamantul Paraschiv Nicolae a consemnat în acest raport și care au fost consecințele directe ale „avertizării”: „Cu ocazia avertizării, cei în cauză s-au situat pe o poziție corespunzătoare față de organele de stat, au recunoscut faptele, au afirmat că își dau seama de gravitatea lor și s-au angajat ca pe viitor să nu le repete și nici să comită alte fapte care ar putea leza în vreun fel securitatea statului sau alte valori apărute de legea penală”.

Rezultă că s-a produs efectul prevăzut de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 187/1999, respectiv suprimarea sau îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, „avertizarea” având o conotație cât se poate de negativă, în sensul de amenințare cu luarea unor măsuri cu caracter represiv mult mai grave.

6.6.5. Reclamantul a demarat urmărirea informativă pentru o persoană care „face parte dintr-un anturaj pe cale de constituire în jurul numitului /.../ lucrat prin mapă de verificare, că are manifestări dușmănoase grave la adresa conducerii superioare de partid și de stat și intenții de evaziune”.

În scopul rezolvării următoarelor sarcini: „Natura relațiilor obiectivului cu /.../, dacă intenționează să se constituie sau să adere la grup, natura acestuia; stabilirea manifestărilor dușmănoase la adresa conducerii superioare de partid și de stat și instrumentarea cazului; prevenirea comiterii unor acțiuni cu caracter terorist-diversionist”, a derulat măsuri ce constituie

ingerințe în dreptul la viața privată, prin dirijarea unor informatori (*încadrarea informativă a titularului* „în scopul obținerii de date privind atitudinea, comportamentul, manifestările și relațiile” sale, sursele urmând a fi instruite să semnaleze „comportamentul obiectivului în timpul și după documentarea cazului precum și reacția în urma măsurilor preventive ce vor fi aplicate”), prin *solicitarea efectuării de investigații la domiciliu* („pentru a stabili persoanele cu care se vizitează relațiile mai apropiate, dacă primește vizita unor cetățeni străini”), prin „*interceptarea corespondenței interne* (în scopul surprinderii de date vizând motivația manifestărilor dușmănoase, intențiile ostile inclusiv de natură teroristă, relațiile de interes operativ din Brașov și din țară”), *identificarea și verificarea „prin măsuri complexe de securitate”* a legăturilor „de interes operativ ale obiectivului”.

Rezultă că reclamantul a derulat „cercetarea informativă a obiectivului în scopul documentării activității lui și a legăturilor sale” în legătură cu „manifestări dușmănoase grave la adresa conducerii superioare de partid și de stat” și „intenții de evaziune”, referirea sporadică la „intențiile ostile inclusiv de natură teroristă” constituind un simplu pretext pentru a desfășura activități de poliție politică.

6.6.6. Instanța reține că persoanele vizate de măsurile represive nu ocupau funcții de natură a le permite deținerea de secrete de stat, încât să se considere că ar fi putut reprezenta subiecți activi ai unei infracțiuni de trădare prin transmitere de secrete de stat și, totodată, se observă din conținutul înscrisurilor întocmite chiar de către reclamant că erau considerate fapte ilicite inclusiv „comentariile denigratoare la adresa nivelului de trai din țara noastră comparativ cu alte țări”, respectiv „comentariile ostile privind nivelul de trai din țara noastră comparativ cu cel din Occident” sau „afirmațiile privind o pretinsă lipsuri de drepturi și libertăți cetățenești în țara noastră comparativ cu țările capitaliste”. Or, realitatea istorică este alta, astfel de măsuri represive, constând în abolirea libertății de exprimare și a dreptului de a fi informat („izolarea de străinătate”), serveau scopului notoriu al Securității și al regimului comunist, de a promova ideea falsă că statul comunist era o formă superioară de organizare politică și socială, în care toate persoanele aveau un nivel de viață ridicat, iar meritul pentru această stare de fapt se datora în exclusivitate partidului, orice contestare a deciziilor politice reprezentând o atitudine potrivnică regimului totalitar comunist.

Lucrătorii Securității considerau „propagandă” și „manifestări cu caracter naționalist fascist” orice formă de exprimare care era potrivnică regimului totalitar comunist, astfel că nu poate fi acceptată susținerea reclamantului că activitatea sa a privit exclusiv prevenirea unor acte de terorism sau care ar fi putut aduce atingere siguranței naționale, în sensul faptelor incriminate și astăzi de legea penală. Viziunea deformată asupra realității, ce transpare în cazul reclamantului inclusiv din concluziile scrise depuse la dosar la data de 20.10.2016, ar conduce la concluzia absurdă că exprimarea în prezent a aceluiași gen de opinii politice sau pur și simplu critice cu privire la organizarea Statului Român ar putea constitui acte de terorism, concluzie ce ar fi absurdă, incompatibilă cu valorile democrației.

Măsurile dispuse au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, respectiv a dreptului la viață privată (prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, art. 32 - inviolabilitatea domiciliului, art. 33 - interceptarea corespondenței - Constituția României din 1965), a dreptului la liberă exprimare (prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965 și art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice), a dreptului la liberă circulație (art. 12 din Pactul privind Drepturile Civile și Politice) și a dreptului la liberă asociere (art. 27 din Constituția României din 1965, art. 22 din Pactul privind Drepturile Civile și Politice).

Astfel, analiza înscrisurilor evocate mai sus duce la concluzia categorică a întrunirii și a celei de-a doua condiții. Măsurile dispuse, precum dirijarea unor surse care să pătrundă în intimitatea celui vizat sau supravegherea operativă și tehnică (direct sau prin interceptarea corespondenței și a convorbirilor telefonice, dispunerea de percheziții etc.), au fost dispuse în scopul de a depista poziția ostilă/atitudinea dușmănoasă a celor urmăriți față de politica partidului și statului, a conducerii acestora, față de regimul comunist, vădind interesul pentru opiniile celor vizați relativ la aspectele menționate.

Acest interes, pus în practică prin măsurile dispuse, coroborat cu urmările pe care le antrenau împotriva celui vizat, probează un mecanism specific de supraveghere polițienească extrem de intrusiv în viața privată a celor urmăriți și o grevare a dreptului la viață privată, a exercitării libertății de exprimare, de opinie și de conștiință, adică exact a acelor libertăți care conturează

personalitatea unui om, care dau măsura demnității acestuia, grevare care – în raport de sistemul de valori al fiecăruia dintre cei vizați – poate echivala cu o suprimare efectivă a acestor libertăți.

Toate aceste acțiuni ale reclamantului, vizând urmărirea unei persoane pentru opiniile sale, constituie activități prin care s-au suprimat ori îngădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale ale omului, consacrate legislativ în epocă astfel:

- *Dreptul la viață privată*, consacrat în epocă în art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit căruia „*Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri*”.

- *Dreptul la libertatea de exprimare, libertatea opiniilor și de conștiință*, consacrate în perioada de referință în următoarele dispoziții legale:

Art. 85 din Constituția României din 1952 - „*În conformitate cu interesele celor ce muncesc și în vederea întăririi regimului de democrație populară, cetățenilor Republicii Populare Române li se garantează prin lege: a) libertatea cuvântului (...)*”

Art. 28 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965 - „*Cetățenilor Republicii Socialiste România li se garantează libertatea cuvântului, a presei, a întrunirilor, a mitingurilor și a demonstrațiilor*”

Art. 30 alin. 1 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965 - „*Libertatea conștiinței este garantată tuturor cetățenilor Republicii Socialiste România*”.

Art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului - „*Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat*”.

Activitățile desfășurate de reclamant, astfel cum au fost reținute în sarcina acestuia, nu pot fi considerate ingerințe legale în exercitarea drepturilor fundamentale, deoarece nu vizau prevenirea terorismului, astfel cum este definit de orice societate democratică.

În ceea ce privește referirile reclamantului la dispozițiile art. 10 par. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța reține că România a ratificat Convenția și protocoalele adiționale la aceasta prin Legea nr. 30/1994, publicată în Monitorul Oficial nr. 135 din 31.05.1994, astfel că nu era aplicabilă faptelor în cauză. Cu toate acestea, având în vedere echivalența textului cu cel din Declarația Universală a Drepturilor Omului, instanța reține că interpretarea oferită de reclamant nu corespunde situației de fapt reținute de către instanță. Raportat la realitatea faptelor, astfel cum rezultă din probele administrate, acuzațiile de terorism nu au constituit decât pretext pentru a desfășura activități de poliție politică.

În acest context, însăși Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în cauzele *Nedim Şener c. Turciei* (cererea nr. 38270/11) și *Şik c. Turciei* (cererea nr. 53413/11), că ingerința nu poate viza opiniile care nu incită la violență, care nu preconizează recurgerea la procedee violente sau la o răzbunare sângeroasă, care nu justifică săvârșirea de acte teroriste în scopul realizării unor obiective ale unor partizani și care nu pot fi interpretate ca fiind susceptibile a incita la violență prin ură profundă și irațională față de persoane identificate. Astfel, dreptul publicului de a fi informat nu poate fi restrâns nici prin prevalarea de scopurile enunțate la par. 2 al art. 10 din Convenție, respectiv pentru protejarea integrității teritoriale, a securității naționale, apărarea ordinii publice sau prevenirea infracțiunilor (cauza *Sürek c. Turciei nr. 4*, [MC], 8 iulie 1999, cererea nr. 24762/94, par. 60).

Contrar acestor principii democratice, în speța de față, în calitate sa de lucrător al securității, reclamantul Paraschiv Nicolae a calificat (și continuă să califice și în prezent) drept acte de terorism simpla „intenție de evaziune” (de a părăsi țara), simplele critici la adresa regimului comunist (manifestări „ostile” / ”dușmănoase”), simplele încercări de a informa străinătatea cu privire la nivelul de trai din țară sau cu privire la încălcări ale drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Pentru a consolida această concluzie, instanța reține că, în Nota de analiză privind activitatea desfășurată de colaboratoarea Lena (f. 36 din vol. 1), reclamantul a consemnat că aceasta a fost recrutată la data de 19.11.1975 „*în problema Justiție*” și își desfășoară activitatea în calitate de funcționară la Tribunalul Județean Brașov. S-a arătat că „*sursa a fost utilizată pentru acoperirea informativă a personalului funcționăresc de la arhiva penală, civilă și registratură, fiind instruită cu sarcini de supraveghere informativă a acestora*”. Totodată, „*în funcție de posibilități, a fost*

dirijată și pe lângă unii avocați care se află în atenția organelor noastre și pe lângă care are posibilități de informare”.

Or, în Nota din 26.04.1980, colaboratoarea „Lena” a fost identificată drept [redacted] (f. 35 vol. 1), caracterizată prin aceea că „nu a fost semnalată în relații cu cetățeni străini în afara cadrului legal și nici cu manifestări dușmănoase la adresa politicii partidului și statului nostru”. Pentru a se confirma acest aspect, au fost dispuse „măsuri de încadrare informativă în scopul de a stabili poziția politică actuală”. Rezultă, așadar, că „garanția” colaborării era afinitatea politică, loialitatea față de regimul comunist, lipsa unor legături cu străinătatea și a oricăror intenții de a emigra, toate acestea fiind premise ale izolaționismului comunist, exact mediul care favoriza dezvoltarea triumfalismului socialist, întemeiat pe falsa impresie că toate persoanele aveau un nivel de viață ridicat și că meritul se datora în exclusivitate partidului comunist.

La ultimul termen de judecată, reclamantul nu a putut preciza dacă la Tribunalul Brașov a existat sau nu vreun suspect de terorism în Arhiva penală, civilă sau în Registratură, iar instanța reține că supravegherea informativă a funcționarilor instanței nu a avut ca scop descoperirea unor „agenți din cadrul organizațiilor teroriste internaționale”, ci culegerea de informații ce serveau Securității. Este cu atât mai grav cu cât instanțele de judecată reprezentau autoritatea competentă să se pronunțe cu privire la eventuale plângeri legate de suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Or, nicio ingerință în privința acestora nu poate fi considerată necesară într-o societate democratică fără asigurarea accesului liber la o instanță independentă și imparțială.

Prin urmare, este întrunită și cea de-a doua cerință din ipoteza normei legale, aceea ca activitățile pârâtului să constituie acte de poliție politică în accepțiunea legii, adică să vizeze „instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

În ceea ce privește declarațiile martorilor [redacted] (f. 59-66 vol. VI), instanța reține că acestea constituie probe indirecte cu privire la fapte negative, respectiv se susține de către martori că nu ar cunoaște ca reclamantul să fi desfășurat activități de poliție politică, astfel că sunt neconcludente cu privire la starea de fapt din dosar, care privește elemente factuale concrete, iar nu fapte nedeterminate, imprecise, ce ar fi putut fi cunoscute sau nu de către martori.

Simplul fapt că martora [redacted] a fost subiect al cercetărilor desfășurate de către reclamant, fără a putea fi considerate activități de poliție politică, nu echivalează cu o concluzie similară în toate celelalte cazuri.

De asemenea, este neconcludentă și declarația martorului [redacted] ce se prezintă instanței drept (fost) șef al Biroului de investigații speciale din cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului, respectiv de specialist în istoria Securității (consilier al președintelui Emil Constantinescu) etc. În ciuda pretensei expertize rezultate din studiile doctorale referitoare la activitatea Securității, concluzia martorului că reclamantul nu a desfășurat activități de poliție politică este formulată în limitele propriei cunoașteri, a propriilor documentări ale martorului, fără legătură cu prezentul dosar. Este inexplicabilă atitudinea martorului, ce pretinde o notorietate în domeniu, de a accepta să susțină apărarea unei persoane acuzate de poliție politică, întemeindu-se pe un sofism, acela că, din moment ce martorul nu a întâlnit numele reclamantului în dosarele de arhivă studiate, atunci acesta din urmă nu s-a ocupat cu acțiuni represive. Martorul a recunoscut că nu cunoștea conținutul deciziei atacate în cauză, însă a fost dispus să se pună într-o „situație delicată” pentru a susține că reclamantul a avut, cel puțin, circumstanțe atenuante («fosta Securitate nu a fost o „mănăstire de maici” și, raportat la atribuțiile pe care le avea, reclamantul ar fi putut face mult mai mult rău, dar nu a făcut din câte știu»).

Or, prezentarea de către martor a reclamantului drept „securistul bun”, în oglindă cu securiștii care „au dat dovadă de exces de zel, ajungându-se la cazuri grave în care unii oameni au fost uciși”, nu este de natură a minimaliza gravitatea faptelor constatate în prezenta cauză, de existența cărora martorul declară că nu a avut cunoștință.

Instanța reține că legile privind deconspirarea Securității ca poliție politică au vizat toate acele activități ale securității statului sau ale altor structuri și instituții cu caracter represiv, care au vizat instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, indiferent de măsura în care lucrătorii Securității au respectat întocmai atribuțiile de natură represivă, le-au îndeplinit într-o măsură mai mică decât ar fi putut sau chiar le-au depășit, important fiind că au susținut un regim totalitar, bucurându-se de

beneficiile acestuia, iar în societatea democratică prezentă trebuie să se supună lustrației, specifică regimurilor post-totalitare, în sensul de a fi excluse din sistemul funcțiilor sau demnităților publice.

6.6.7. În ceea ce privește cererile de intervenție accesorie în favoarea reclamantului formulate de d-na Iordănescu Natalia (f. 220 vol. VII), dl. Delvig Sergiu (f. 224 vol. VII) și de dl. Aranuși Ciprian Albert (f. 263 vol. VII), Curtea constată că acestea respectă același șablon de tehnoredactare ca și cererile depuse de reclamant la dosar (comparativ, f. 215 vol. VII), de unde rezultă că intervenienții au fost – cel puțin – asistați de avocatul reclamantului sau și-au însușit conținutul cererilor, expeditorul menționat pe plicurile cu care au fost trimise instanței fiind chiar reclamantul Paraschiv Nicolae (f. 223, 227 și 267 vol. VII).

Un alt element comun constă în semnarea de către intervenienți a unor declarații extrajudiciare la același birou notarial, în datele de 02.09.2013, 06.09.2013 și, respectiv, 20.09.2013, acestea fiind depuse la dosar de reclamant (f. 71-76 vol. VI).

Dincolo de aceste aspecte, din care rezultă posibilitatea ca schimbarea de optică a persoanelor în cauză să fi fost determinată chiar de acțiunea reclamantului, în sensul de a-i fi contactat în timpul procesului, instanța reține că interpretarea faptelor de către intervenienți nu corespunde probatoriului administrat, ce are la bază documente scrise și/sau semnate chiar de reclamant, recunoscute de acesta sub aspectul autenticității, care se coroborează în sensul celor reținute anterior în cadrul stării de fapt.

Este nerelevantă susținerea reclamantului și a intervenienților în interesul acestuia că rapoartele întocmite de reclamant nu au avut consecințele negative la care s-ar fi putut ajunge dacă un alt lucrător al Securității, mai „diligent”, ar fi procedat la întocmirea acestora, atitudinea victimelor acestor măsuri represive, respectiv aprecierea acestora că s-au considerat „ajutate” de modalitatea în care reclamantul a instrumentat dosarele în cauză, nu ar putea constitui motiv pentru a ignora sau ierta astfel de activități sau persoane, o astfel de ipoteză fiind contrară interesului general al societății de a reconstitui și a cunoaște, în consecință, realitatea istorică, prin raportare la valorile unei democrații autentice, iar nu prin raportare la viziunea limitată a victimei sau a lucrătorului Securității asupra valorilor sociale, care pot fi deformată de propria dramă sau, după caz, de propria faptă reprobabilă.

În cererile de intervenție accesorie în favoarea reclamantului, precum și în declarațiile extrajudiciare, intervenienții pun accent pe împrejurarea că nu au fost opozanți politici, că nu au făcut parte din partide sau grupări politice, însă nu această concluzie este relevantă. În speță, contează faptul că, fiind *bănuși* de o atare conduită, au făcut obiectul activităților de poliție politică desfășurate de reclamant. Intervenienții Aranuși Ciprian Albert și Iordănescu Natalia recunosc și în prezent că au intenționat să plece în străinătate (au avut „intenții de evaziune”, în limbajul Securității), iar aprecierea acestora că nu ar fi suportat nicio vătămare ca urmare a activităților reclamantului este contrazisă de probele administrate, din care rezultă că măsurile luate au avut ca efect îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Aprecierea subiectivă a intervenienților, la o distanță de câteva decenii de la faptele analizate, este interpretată de către instanță drept o negare a unui efect de „suprimare” a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, însă art. 5 alin. (1) din Legea nr. 187/1999, ca și art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, vizează și activitățile prin care au fost „îngădite” drepturi și libertăți fundamentale ale omului, nu numai pe cele prin care au fost suprimate.

„Recunoștința” intervenienților și elogiile cu privire la „probitatea, cinstea și corectitudinea” care l-ar fi caracterizat pe reclamantul Paraschiv Nicolae sunt practic expresia unei consolări cu privire la lipsa unor consecințe mult mai grave asupra vieții personale sau asupra carierei acestora, distincția între „îngădirea” și „suprimarea” drepturilor și libertăților fundamentale neavând însă efecte din punct de vedere juridic. Scopul atins - în cele din urmă - de intervenienți nu scuză mijloacele folosite împotriva acestora de către reclamant, în calitate de lucrător al Securității.

În ceea ce privește cererea intervenientului Ungar (Ungureanu) Arnold, instanța reține că admiterea cererii accesorii nu este condiționată de dovada unor măsuri ale poliției politice în privința sa, fiind suficient a se dovedi interesul susținerii apărărilor pârâtului, raportat la acuzațiile aduse de Colegiul CNSAS. Prin urmare, în măsura în care se constată calitatea reclamantului Paraschiv Nicolae de agent al poliției politice comuniste (lucrător al Securității), indiferent de situația personală a fiecărui intervenient, cererea accesorie trebuie admisă.

Dl. Ungar (Ungureanu) Arnold și-a justificat intervenția în dosar prin aceea că numele său este menționat în dosarul privind-l pe dl. [redacted] (f. 134 vol. V), în contextul în care s-a

întocmit un dosar de rețea persoanelor cu care acesta a intrat în contact. În Nota informativă din 15.07.1980 (f. 70 vol. V), întocmită de reclamantul Paraschiv Nicolae, s-au efectuat verificări cu privire la existența vreunor „discuții la adresa politicii partidului”, fiind direcționată o sursă pentru a cunoaște „comentariile pe care le face la adresa politicii partidului și statului nostru, dacă va fi semnalat în relații cu cetățeni străini”. Numitul E.P. a fost „avertizat pentru manifestări ostile”, reținându-se că „măsura preventivă întreprinsă și-a atins scopul”. Consecințele negative față de dl.

rezultă din înscrisurile atașate cererii de intervenție (f. 18-139 vol. V), iar măsurile luate (avertizare, punerea în discuția colectivului de muncă, percheziție domiciliară, dirijarea unor surse, interceptarea corespondenței etc.) sunt de natură a aduce atingere dreptului la viață privată, existența unei scrisori în dosarul de urmărire informativă nr. 139743 (f. 18 și f. 134 vol. V) ce conține referiri la Ungar (Ungureanu) Arnold justificând interesul său în promovarea cererii de intervenție, precum și temeinicia acesteia raportat la acuzația adusă reclamantului de către Colegiul CNSAS.

În ceea ce privește cererea intervenientului Boacă Sorin (f. 76 vol. VI), instanța reține că interesul acestei persoane în a susține apărarea pârâtului a fost justificat prin aceea că a fost cercetat de Securitatea Brașov, respectiv de reclamantul Paraschiv Nicolae, în luna octombrie 1989, pentru că ar fi adus injurii la adresa lui Nicolae Ceaușescu, ar fi avut intenția de a părăsi România și ar fi fost nemulțumit de regimul opresiv comunist, iar din cauza anchetei efectuate ar fi fost nevoit să absenteze de la locul de muncă, ceea ce ar fi condus la concedierea sa, pentru absențe nemotivate. Reclamantul a recunoscut că a efectuat cercetări privindu-l pe intervenient (f. 30 a dosarului de urmărire penală nr. 936/P/2009 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Brașov, atașat la vol. VI), aspect confirmat de martorul (f. 71 din dosarul nr. 936/P/2009). Desfacerea contractului individual de muncă este dovedită cu copia carnetului de muncă (f. 53 din dosarul nr. 936/P/2009), ceea ce constituie un *indiciu* cu privire la *potențiala* vătămare a intereselor intervenientului prin activități de poliție politică de aceeași natură cu cele constatate de Colegiul CNSAS.

Instanța subliniază că această faptă nu face obiectul judecății de față, sub aspectul temeiniciei sale, deoarece nu a fost reținută în deciziile nr. 2583/11.10.2007 și nr. 7078/20.12.2007, probele fiind analizate doar pentru a reține o *aparență în fapt* din care să rezulte interesul intervenientului accesoriu Boacă Sorin de a susține apărarea pârâtului CNSAS, în limitele sesizării instanței. În măsura în care se constată calitatea reclamantului Paraschiv Nicolae de agent al poliției politice comuniste (lucrător al Securității), indiferent de situația personală a intervenientului, cererea accesorie trebuie admisă. Legat de susținerea reclamantului că i s-ar fi cerut 2.000 de dolari de către intervenientul Boacă Sorin, aspect cu privire la care în dosarul penal nr. 936/P/2009 a propus audierea martorei (f. 43), instanța reține că aceasta reprezintă o probă mediată și, totodată, nepertinentă în raport cu obiectul judecății, o eventuală „conciliere” a intereselor private neputând împiedica realizarea interesului general al societății de a reconstitui și a cunoaște, în consecință, realitatea istorică începând cu anul 1945 (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 465 din 20 septembrie 2005).

În ceea ce privește soluția din dosarul penal nr. 936/P/2009, de scoatere de sub urmărire penală a învinutului Paraschiv Nicolae, instanța reține că aceasta a privit comiterea infracțiunii de fals în declarații cu ocazia întocmirii declarației din data de 10.01.2006 (f. 102 din dosarul nr. 936/P/2009), prin care reclamantul a devenit funcționar public (secretar al Municipiului Brașov), fără a avea efecte obligatorii în ceea ce privește procedura jurisdicțională de față, atât timp cât competența de a interpreta și aplica legea în raport de deciziile nr. 2583/11.10.2007 și nr. 7078/20.12.2007 (la caracterul „nedefinitiv” al cărora se face referire în dosarul penal) revine exclusiv instanței de judecată, fiind o procedură specială, în condiții de contradictorialitate și nemijlocire, în funcție de care se stabilește sau nu calitatea de agent al poliției politice comuniste (lucrător al Securității), revenind exclusiv instanței atribuția de a determina sfera „activităților de poliție politică”, astfel cum sunt prevăzute de lege, eventualele sancțiuni de natură civilă, administrativă sau penală depinzând de această constatare (cu efectele juridice ale unei acțiuni în constatare de drept comun, raportat la faptele repurtate), iar nu invers.

Coroborând toate aceste considerente, Curtea concluzionează că se impune respingerea prezentei acțiuni, ca neîntemeiată, și menținerea ca legale și temeinice a deciziilor nr. 2583/11.10.2007 și nr. 7078/20.12.2007, prin care s-a constatat că reclamantul Paraschiv Nicolae a avut calitatea de agent al poliției politice comuniste în sensul art. 5 alin. (1) din Legea nr. 187/1999

(lucrător al Securității, conform art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, sub imperiul căreia s-a judecat prezenta acțiune ca urmare a declarării neconstituționalității Legii nr. 187/1999).

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Respinge cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul **PARASCHIV NICOLAE**, cu domiciliul în Brașov, [redacted], județ Brașov în contradictoriu cu pârâtul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII / COLEGIUL CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** cu sediul în sector 3, București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, ca neîntemeiată.

Admite cererile de intervenție accesorie formulate în interesul pârâtului **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** de intervenienții **UNGAR (UNGUREANU) ARNOLD**, cu domiciliul în Brașov, [redacted] județul Brașov și **BOACĂ SORIN**, cu domiciliul în Brașov, str. [redacted] județul Brașov.

Respinge ca neîntemeiate cererile de intervenție formulate în interesul reclamantului **PARASCHIV NICOLAE** de intervenienții **IORDĂNESCU NATALIA**, cu domiciliul în b-dul [redacted] județul Brașov, **DELVIG SERGIU**, cu domiciliul în str. [redacted] județul Brașov și **ARANUȘI CIPRIAN ALBERT**, cu domiciliul în [redacted] județul Brașov

Menține deciziile nr. 2583/11.10.2007 și nr. 7078/20.12.2007 adoptate de **COLEGIUL CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, prin care se constată calitatea reclamantului **PARASCHIV NICOLAE** de agent al poliției politice comuniste (lucrător al Securității).

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare, cererea urmând a se depune la sediul Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal.

Pronunțată în ședință publică, azi, 21.10.2016.

PREȘEDINTE
Ionuț Militaru

GREFIER
Andreea Ioana Badea

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA *Cout adle*

Prezentarea fiind conformă
cu originalul aflat în dosarul
acestei instanțe Nr. *222/64/2008*
cu înțelegerea defenitivelor și
GREFIER S.F.F.

*drepturile puse resp. me.
mf - de nr 1751/11-07-2017
ds - 222/64/2008 ^{ckx} iecf
scutit taxa*

